

Premaster Philosophy

Vrije Universiteit Amsterdam - Faculteit der Geesteswetenschappen (Wys) - P Philosophy - 2014-2015

In onderstaande schema's kun je de relevante vakken zien die nodig zijn ter voorbereiding op de desbetreffende masterspecialisatie.

track PMO (na hbo)

track PMO (na wo)

track Philosophy of Bioethics and Health (na hbo)

track Philosophy of Bioethics and Health (na wo)

track WBW geschiedenis (na hbo)

track WBW geschiedenis (na wo)

track WBW natuurwetenschappen (na hbo)

track WBW natuurwetenschappen (na wo)

track WBW pedagogiek (na hbo)

track WBW pedagogiek (na wo)

track WBW rechtsgeleerdheid (na hbo)

track WBW rechtsgeleerdheid (na wo)

Hbo of wo?

Studenten met een wo-diploma volgen een premaster van 30 EC. Studenten van het hbo-diploma volgen een premaster van 60 EC. De VU biedt echter maar voor 30 EC vakken aan middels een premaster. Studenten met een hbo-diploma dienen daarom de overige 30 EC in te kopen middels het contractonderwijs. Dit is conform de [algemene bepalingen premaster](#).

Voor meer inhoudelijke informatie over de vakken, zie de informatie in het onderstaande blok. Voor de tijden en locatie van de colleges kun je kijken op www.rooster.vu.nl.

Inhoudsopgave

Premaster Philosophy	1
Vak: Academische kern: Kritisch redeneren/Academische vaardigheden (Periode 2+3)	1
Vak: Academische kern: Tekstcollege I (Periode 5+6)	2
Vak: Epistemologie (Periode 5)	4
Vak: Filosofische antropologie I (Periode 4)	4
Vak: Filosofische ethiek I (Periode 1)	5
Vak: Hedendaagse Filosofie (Periode 1)	6
Vak: Moderne filosofie I (Periode 4)	8
Vak: Philosophical Ethics II (Periode 5+6)	9
Vak: Politieke filosofie (Periode 2+3)	10
Vak: Sociale en culturele filosofie (Periode 2+3)	10

Premaster Philosophy

Vakken:

Naam	Periode	Credits	Code
Academische kern: Kritisch redeneren/Academische vaardigheden	Periode 2+3	6.0	W_BA_KRAV
Academische kern: Tekstcollege I	Periode 5+6	6.0	W_BA_BVB
Epistemologie	Periode 5	6.0	W_BA_EPIS
Filosofische antropologie I	Periode 4	6.0	W_BA_ANTR1
Filosofische ethiek I	Periode 1	6.0	W_BA_ETH1
Hedendaagse Filosofie	Periode 1	6.0	W_BA_HEDF
Moderne filosofie I	Periode 4	6.0	W_BA_MF1
Philosophical Ethics II	Periode 5+6	6.0	W_BA_ETH2
Politieke filosofie	Periode 2+3	6.0	W_BA_SPF
Sociale en culturele filosofie	Periode 2+3	6.0	W_BA_SCF

Academische kern: Kritisch redeneren/Academische vaardigheden

Vakcode	W_BA_KRAV ()
Periode	Periode 2+3
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Geesteswetenschappen (Wys)
Coördinator	dr. J.M. Halsema
Examinator	dr. J.M. Halsema
Docent(en)	prof. dr. R.W.J. Meester, J.L. van der Schalk MA
Lesmethode(n)	Hoorcollege

Doel vak

De student leert:

- argumenten op schrift en in gesproken woord te evalueren van anderen en van zichzelf, ook als daarin getallen en grafieken voorkomen;
- de basis kennis van logica in praktijk toe te passen;
- drogredenen herkennen en weerleggen;
- een goed beargumenteerd betoog te schrijven.

Inhoud vak

De cursus is gericht op praktische argumentatie. De student leert de argumentatiestructuur van teksten en gesproken woord te herkennen en deze structuur schematisch weer te geven. Ook verschillende vormen van argumentatie komen aan bod. Daarnaast is er aandacht voor de wijzen waarop een argumentatie onjuist kan zijn: verschillende soorten drogredenen worden besproken, alsook gegoochel met cijfermateriaal, zoals statistieken.

Wat men geleerd heeft over argumenteren en analyseren wordt vervolgens toegepast bij het schrijven en structureren van een betoog.

Het college is een oefening in vaardigheden. Daarom wordt van de studenten actieve betrokkenheid gevraagd tijdens de colleges.

Onderwijsvorm

Hoor-/werkcolleges.

Toetsvorm

Het eindcijfer wordt bepaald aan de hand van de volgende onderdelen:

- Tussentijdse opdrachten gezamenlijk 50%;
- Een schriftelijk tentamen 50%.

Literatuur

De eerste drie hoofdstukken van Argumentatie en formele structuur.

Basisboek logica door W.R. de Jong (Amsterdam: Boom, 2010 (of 2005)).

Dit boek wordt ook gebruikt bij de Inleiding Logica.

Verdere literatuur nog nader op te geven.

Overige informatie

Omdat de leerdoelen alleen gerealiseerd kunnen worden in het kader van een actieve interactie, geldt een aanwezigheidsplicht van 80% van de bijeenkomsten. Wie niet aan de aanwezigheidsplicht heeft voldaan, kan geen tentamen afleggen.

Academische kern: Tekstcollege I

Vakcode	W_BA_BVB ()
Periode	Periode 5+6
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Geesteswetenschappen (Wys)
Coördinator	dr. C.H. Krijnen
Examinator	dr. C.H. Krijnen
Docent(en)	dr. C.H. Krijnen, dr. M. Martijn
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	200

Doel vak

Het doel van deze collegereeks is het verwerven van inzicht in een klassieke tekst uit de geschiedenis van de filosofie: Kants Kritik der reinen Vernunft. Deze tekst wordt behandeld op tekstueel niveau, maar ook geplaatst binnen een breder filosofiehistorisch kader, met name dat van de metafysica en het empirisme.

Na dit college is de student :

- in staat om in eigen woorden kernbegrippen van Kants KrV uit te leggen;
- heeft inzicht in de grondvraag van de KrV evenals in de argumentatiestructuur en de opbouw van dit werk;
- kan bovendien Kants transcendentale filosofie in een probleemhistorisch perspectief plaatsen;
- wordt daardoor in staat gesteld om een tekst van Kant zelfstandig te lezen en op verschillende niveaus te analyseren;
- ontwikkelt meer algemene academische vaardigheden, zoals het

precies kunnen lezen van teksten, het kritisch bediscussiëren ervan en het schriftelijk rapporteren erover.

Inhoud vak

In zijn *Kritik der reinen Vernunft* (1781/1787), de eerste van drie kritieken, heeft Kant zijn beroemde en beruchte 'copernicaanse wending' uitgewerkt met betrekking tot onze kennisanspraken. De KrV is een moeilijk te overschatten keerpunt in de geschiedenis van de filosofie. Kants concept van 'transcendentale' filosofie beoogt de filosofie van een geheel nieuwe, namelijk van een 'kritische' grondslag te voorzien. Volgens Kant zijn metafysica en empirisme onkritisch met betrekking tot hun eigen vooronderstellingen. Kants KrV inaugureert dus niet alleen een nieuw filosofisch paradigma, maar positioneert dat paradigma tevens in een probleemhistorisch perspectief. Kants transcendentale filosofie is voor velen na hem een bron, een maatstaf, maar natuurlijk ook een te kritiseren instantie geworden. De geschiedenis van de filosofie na Kant kan zonder kennis van Kant niet adequaat begrepen worden; het lijkt erop dat een filosofie die achter Kants positie terugvalt geen lange toekomst beschoren is.

In het college bediscussiëren we nauwgezet de *Einleitung* uit Kants KrV (= 2e editie, B 1-30), delen uit de *Transzendentele Ästhetik* en de *Transzendentele Logik (Analytik der Begriffe)* en de *Transzendentele Methodenlehre*. We beginnen met de *Einleitung* (waarbij we ons aan de volgorde van de paragrafen houden, dus met het begin beginnen). Het is aan te bevelen de gehele inleiding gelezen te hebben vóór aanvang van het eerste college. Ten minste dient u voor het eerste college §§ 1-3 (B 1-10) bestudeerd te hebben. Ook voor de overige colleges dient u zich voor te bereiden door de opgegeven tekstgedeelten voorafgaande aan het college te bestuderen.

Onderwijsvorm

Werkcollege (aangevuld met een aantal hoorcollegemomenten).

Toetsvorm

Actieve bijdrage aan de discussies, kleinere schrijfp opdrachten gedurende de cyclus en een schriftelijk eindtentamen. Het eindcijfer wordt bepaald op basis van het protocol(3 pt); verbeterde versie protocol(2 pt) schriftelijke tussentoets (2 pt); schriftelijke eindtoets(3 pt).

Literatuur

Primaire literatuur:

Kant, Immanuel: *Kritik der reinen Vernunft*. De editie van J. Timmermann (Hamburg 1998, Philosophische Bibliothek im Meiner Verlag, Bd. 505) wordt aanbevolen, maar ook die van W. Weischedel (Suhrkamp Verlag / Wissenschaftliche Buchgesellschaft) voldoet goed. Vanzelfsprekend mag een Engelse of Nederlandse vertaling voor studiedoeleinden gebruikt worden. Tijdens de bijeenkomsten werken we echter met de Duitse tekst.

Secundaire literatuur:

Allison, Henry E. (2004): *Kant's transcendental idealism. Rev. and enl.*, New Haven.

Cassirer, Ernst (1922): *Das Erkenntnisproblem in der Philosophie und Wissenschaft der neueren Zeit. Teil 2* (Darmstadt 1994, reprint 3e opl. 1922), 8. Buch: *Die kritische Philosophie*.

Flach, Werner (2002): *Die Idee der Transzendentalphilosophie*. Immanuel Kant, Würzburg.

Höffe, Otfried (2003): *Kants Kritik der reinen Vernunft. Die Grundlegung der modernen Philosophie*. München [Engels: Höffe, Otfried (2010): *Kant's Critique of pure reason. The foundation of modern philosophy*. Dordrecht,

New York].

Guyer, Paul [ed.] (1992): The Cambridge Companion to Kant. Cambridge University Press.

Eisler, Rudolf (1930): Kant-Lexikon, Hildesheim 1994.

Vereiste voorkennis

W_BA_MF1

Overige informatie

Omdat de leerdoelen alleen gerealiseerd kunnen worden in het kader van een actieve interactie, geldt een aanwezigheidsplicht van 80% van de bijeenkomsten. Wie niet aan de aanwezigheidsplicht heeft voldaan, kan geen tentamen afleggen.

Epistemologie

Vakcode	W_BA_EPIS ()
Periode	Periode 5
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Geesteswetenschappen (Wys)
Coördinator	prof. dr. R. van Woudenberg
Examinator	prof. dr. R. van Woudenberg
Docent(en)	prof. dr. R. van Woudenberg
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	200

Doel vak

De student:

- maakt kennis met enkele invloedrijke epistemologische theorieën: funderingsdenken, coherentisme, internalisme, externalisme;
- leest een aantal fundamentele teksten op het gebied van de epistemologie.

Inhoud vak

Ingegaan wordt op onder meer de volgende onderwerpen: wat kunnen we kennen? Wat is kennis? Is alle kennis gebaseerd op ervaring? Levert wetenschap ons kennis? Is er onware kennis? Kunnen we ervoor kiezen bepaalde dingen te geloven? Is religieus geloof rationeel? Is perceptueel geloof rationeel?

Onderwijsvorm

Hoor- en responsiecolleges.

Toetsvorm

Schriftelijk tentamen, schrijfopdrachten, eindpaper.

Literatuur

Louis P.Pojman, What Can We Know? An Introduction to the Theory of Knowledge (Belmont: Wadsworth).

Michael Huemer (ed.) Epistemology. Contemporary Readings (London & New York: Routledge, 2002).

Filosofische antropologie I

Vakcode	W_BA_ANTR1 ()
Periode	Periode 4
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Geesteswetenschappen (Wys)
Coördinator	dr. L.D. Derksen
Examinator	dr. L.D. Derksen
Docent(en)	dr. L.D. Derksen
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	100

Doel vak

Dit college is bedoeld als een eerste oriëntatie in wijsgerige theorieën over de mens en als een introductie tot theoretische benaderingen van de wijsgerige antropologie.

De student:

- krijgt inzicht in de lichaam- geestproblematiek door teksten te lezen op het gebied van de hedendaagse philosophy of mind;
- maakt kennis met de ideeën van vooraanstaande auteurs op dit gebied en met actuele discussies over dit onderwerp;
- oefent vaardigheden, zoals het formuleren van filosofische vragen n. a. v. een tekst, het opzoeken van achtergrondinformatie, en het beargumenteren van een eigen standpunt over kwesties die worden besproken.

Inhoud vak

Het boek Theories of Mind is een verzameling van klassieke artikelen op het gebied van philosophy of mind. Auteurs die aan de orde komen zijn o. a. Descartes, Ryle, Fodor, Smart, Turing, Churchland, Dennett, Searle en Nagel.

Het boek begint met een uiteenzetting van het Cartesiaans dualisme en voorbeelden van kritiek daarop. Vervolgens worden visies op de verhouding tussen hersenen en geest besproken. Daarnaast is er een uiteenzetting over de mogelijkheden van artificiële intelligentie. Tot G48slot wordt de vraag besproken waar de aard van het bewustzijn en de menselijke identiteit.

Onderwijsvorm

Hoor- en werkcollege, presentaties.

Toetsvorm

Presentatie (10%); paper (20%); schriftelijk tentamen (70%).

Literatuur

Maureen Eckert, red., Theories of Mind. An Introductory Reader. New York, Rowman and Littlefield, 2006.

Overige informatie

Voor meer informatie, zie de studiehandleiding die kort voor aanvang van het college op Blackboard geplaatst zal worden.

Filosofische ethiek I

Vakcode	W_BA_ETH1 ()
Periode	Periode 1
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Geesteswetenschappen (Wys)
Coördinator	prof. dr. M.V.B.P.M. van Hees
Examinator	prof. dr. M.V.B.P.M. van Hees
Docent(en)	prof. dr. M.V.B.P.M. van Hees
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	100

Doel vak

De student:

- kennis van en inzicht in kernthema's uit de meta-ethiek;
- kennis van en inzicht in de centrale posities in de normatieve ethiek;
- vaardigheid in toepassen van ethische theorieën;
- in staat zelfstandig een normatieve stellingname filosofisch te onderbouwen.

Inhoud vak

Dit college geeft een inleiding in en overzicht van de belangrijkste vragen en benaderingen in de hedendaagse ethiek. Allereerst bespreken we wat ethische vragen eigenlijk zijn, waar morele begrippen naar verwijzen, en of we wel op een zinvolle manier over morele vraagstukken kunnen nadenken. Vervolgens gaan we in op de belangrijkste ethische theorieën: consequentialisme, natuurwetsdenken, contracttheorieën, deontologie, deugdenethiek, zorgethiek. De verschillende standpunten en theorieën worden besproken aan de hand van vele concrete en actuele voorbeelden.

Onderwijsvorm

Hoor- en werkcolleges.

Toetsvorm

Tussentijdse opdrachten (samen 50%); tentamen (50%).

Literatuur

Verplichte literatuur:

Russ Shafer-Landau, *The Fundamentals of Ethics* (2nd edition), Oxford: Oxford University Press, 2011.

Primaire teksten (via Blackboard).

Hedendaagse Filosofie

Vakcode	W_BA_HEDF ()
Periode	Periode 1
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Geesteswetenschappen (Wys)
Coördinator	dr. J.M. Halsema
Examinator	dr. J.M. Halsema

Docent(en)	dr. J.M. Halsema
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	200

Doel vak

De student:

- verwerft kennis van de voornaamste stromingen in de 20e eeuwse filosofie;
- verwerft inzicht in de gedachten van de voornaamste filosofen in de 20e eeuwse filosofie;
- leert verbanden leggen met moderne denkers en actuele thema's;
- oefent de vaardigheid om primaire wijsgerige teksten te lezen en te analyseren;
- oefent schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden, argumentatie en oordeelsvorming;
- oefent presentatievaardigheden.

Inhoud vak

Er zijn twee hoofdlijnen die de 20e eeuwse filosofie karakteriseren: de decentrerende van het subject en de "linguistic turn". Deze lijnen worden ingezet met de fenomenologie en voltrokken in de overige hoofdstromingen die het 20e eeuwse denken kenmerken: de hermeneutiek, ordinary language philosophy, de kritische theorie, het poststructuralisme en het differentiedenken.

Deze stromingen worden tijdens dit college behandeld. Iedere week staat één ervan centraal. In inleidende hoorcolleges worden de hoofdlijnen van de stroming uiteengezet en de denkbeelden van de voornaamste vertegenwoordigers ervan belicht. Vervolgens lezen we een primaire tekst van één van de hoofdvertegenwoordigers van de stroming. Door middel van presentaties van studenten wordt iedere week aandacht besteed aan de meest actuele ontwikkelingen op het terrein van de desbetreffende stroming.

De volgende stromingen en denkers worden behandeld:

1. Fenomenologie: Husserl, Heidegger, Levinas, Merleau-Ponty;
2. Hermeneutiek: Gadamer en Ricoeur;
3. Ordinary Language Philosophy: Wittgenstein, Ryle;
4. Kritische theorie: van Adorno tot Habermas;
5. (Post)structuralisme: van De Saussure tot Foucault en Butler;
6. Differentiedenken, psychoanalyse en feminisme : Derrida, Lacan, Irigaray.

Onderwijsvorm

Inleidende hoorcolleges; werkcolleges tekstlezing. Tijdens de werkcolleges geven studenten in tweetallen presentaties over de actuele ontwikkelingen binnen een stroming, of over denkers die tijdens de colleges niet aan bod (kunnen) komen. Studenten worden verder geacht gedurende de collegereeks een drietal reflecties te schrijven.

Toetsvorm

Oprachten: drie schriftelijke reflecties van max. 3 blz. (1000 woorden) over het denken van een filosoof of over een bepaalde thematiek binnen een stroming (30%); geven van een presentatie in tweetallen (10 %). Schriftelijke eindtoets met open vragen (60 %). Studenten dienen aan alle opdrachten te hebben voldaan om een eindcijfer te krijgen.

Literatuur

Handboek: A. Braeckman, B. Raymakers, G. van Riel, Wijsbegeerte. Leuven: Lannoo Campus, 2010 of latere editie.

Daarnaast primaire teksten van de voornaamste filosofen per stroming, onder meer Heidegger, Wittgenstein, Habermas, Foucault. Zie hiervoor de studiehandleiding, die twee weken voor aanvang van het college verschijnt op Blackboard.

Overige informatie

Aanbevolen voorkennis: Moderne Filosofie.

Moderne filosofie I

Vakcode	W_BA_MF1 ()
Periode	Periode 4
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Geesteswetenschappen (Wys)
Coördinator	prof. dr. R.W. Munk
Examinator	prof. dr. R.W. Munk
Docent(en)	prof. dr. R.W. Munk
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	200

Doel vak

De student:

- Heeft inzicht in de geschiedenis van de moderne filosofie, meer in het bijzonder de periode van Descartes tot en met Nietzsche;
- kent enkele belangrijke filosofen uit deze periode en hun denksystemen, met name Descartes, Spinoza, Locke, Leibniz, Hume, Kant, Hegel, Kierkegaard, Nietzsche;
- is in staat om rationalistische, empiristische, sceptische, kritische, idealistische, existentiële en nihilistische denkstructuren leren onderscheiden.

Inhoud vak

Inleidingen op de boven genoemde filosofen en denkstructuren
gezamenlijke bestudering van primaire teksten; bespreking van de opdrachten die de studenten hebben voorbereid.

Tevens zal aandacht worden besteed aan:

- de historische context waarbinnen deze denkers en denkstructuren functioneren;
- het wezen en nut van filosofiegeschiedenis in de moderne zin;
- primaire wijsgerige teksten bestuderen.

Onderwijsvorm

Hoorcollege.

Toetsvorm

Schriftelijk tentamen.

Literatuur

Zie de studiehandleiding.

Philosophical Ethics II

Vakcode	W_BA_ETH2 ()
Periode	Periode 5+6
Credits	6.0
Voertaal	Engels
Faculteit	Faculteit der Geesteswetenschappen (Wys)
Coördinator	dr. A.C.M. Roothaan
Examinator	dr. A.C.M. Roothaan
Docent(en)	dr. A.C.M. Roothaan
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	200

Doel vak

The student:

- gets introduced to a specific field of ethics, namely value ethics;
- gains knowledge of the major historical positions/thinkers in value ethics, those of Friedrich Nietzsche, Max Scheler and Charles Taylor;
- gains insight in the differences between these thinkers and their positions;
- learns to formulate the benefits as well as the shortcomings of value ethics in discussing actual moral problems.

Inhoud vak

In Charles Taylor's *Sources of the Self*, values have a central place. According to its author people get their orientation in moral space by their commitment to (hyper)values. To get a solid understanding of the potential place and role of values in ethical reflection we will study, next to Taylor, the positions of Friedrich Nietzsche, who introduced the concept of value in moral philosophy, and of Max Scheler, who designed a 'material value ethics' as an answer to the empty formalism of Kantian ethics. In contrast to most other types of ethical theorizing, value ethics is intrinsically linked with theories of personhood or personal identity, which obviously creates philosophical opportunities as well as problems. While it makes the motivational aspect of morality better understandable, it makes the universalizing of moral directives more complicated.

Onderwijsvorm

Study of texts, which will be put into context in the lectures of the teacher, and will also be discussed in class. Assignments in preparation of class.

Toetsvorm

Assignments (20%), written exam (80%).

Literatuur

Original texts by the three mentioned authors as well as some secondary literature. The exact literature will be announced two weeks in advance via Blackboard.

Overige informatie

It is advised, for meaningful participation in this course, that you have completed an introduction to ethics. Did you not have the chance to follow such a course, you are strongly advised to have read, by yourself, a general introductory book on the subject. In Dutch you might choose *Wijsgerige ethiek. Hoofdvragen, discussies en inzichten*, Den Hartogh, Jacobs, en Van Willigenburg, Damon, 2013. In English you might choose *Wilfrid J. Waluchow, An Introduction to Ethics: An Introduction to Ethical Theory*, Broadview Press Ltd, 2003.

Politieke filosofie

Vakcode	W_BA_SPF ()
Periode	Periode 2+3
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Geesteswetenschappen (Wys)
Coördinator	dr. G.J. Buijs
Examinator	dr. G.J. Buijs
Docent(en)	prof. dr. G.J. Buijs
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	300

Doel vak

De student:

- verkrijgt kennis van de belangrijkste hedendaagse stromingen binnen de politieke filosofie en leren hoe deze verschillende stromingen zich tot elkaar verhouden;
- verwerft inzicht in hoe vanuit verschillende benaderingen gedacht wordt over enkele centrale thema's binnen de politieke filosofie en leren daarbij ook een eigen standpunt in te nemen.

Inhoud vak

In dit college leer je de belangrijkste hedendaagse stromingen kennen binnen de politieke filosofie. Het is met name John Rawls geweest die met zijn boek *A Theory of Justice* de politieke filosofie opnieuw op de kaart heeft gezet. Sindsdien is binnen de politieke filosofie intensief gediscussieerd over wat een liberale democratie precies inhoudt en hoe over centrale thema's als vrijheid, gelijkheid, rechtvaardigheid, culturele identiteit en burgerschap gedacht moet worden. We bespreken hoe het debat zich in de loop van de laatste vier decennia ontwikkeld heeft.

Onderwijsvorm

Hoor-/werkcollege.

Toetsvorm

Actieve deelname aan college, schriftelijk tentamen met open vragen.

Literatuur

Will Kymlicka, *Contemporary Political Philosophy*, Oxford University Press, 2002 (second edition).
Enkele aanvullende artikelen.

Sociale en culturele filosofie

Vakcode	W_BA_SCF ()
Periode	Periode 2+3
Credits	6.0
Voertaal	Nederlands
Faculteit	Faculteit der Geesteswetenschappen (Wys)
Coördinator	dr. A.M. Verbrugge
Examinator	dr. A.M. Verbrugge
Docent(en)	dr. A.M. Verbrugge
Lesmethode(n)	Hoorcollege
Niveau	200

Doel vak

De student:

- Kent een aantal belangrijke stromingen en denkers uit de traditie van de sociale en culturele wijsbegeerte;
- Kan primaire filosofische teksten lezen op het gebied van de sociale en culturele wijsbegeerte.

Daartoe bestudeer je zelfstandig een overzichtswerk waarin een beeld wordt geschetst van de (post-)moderne samenleving en de paradoxen die daarin besloten liggen.

Het zo verkregen overzicht stelt je in staat om verscheidene maatschappelijke ontwikkelingen te benoemen en op verschillende manieren te analyseren.

Daarnaast zal op college een aantal klassieke filosofische teksten grondig worden doorgenomen. Aan de hand daarvan zul je worden ingeleid in de thematiek van de vervreemding in relatie tot de verlichting.

De bestudering van de teksten wordt begeleid door een algemene inleiding waarin je leert zien op wat voor manier de moderne Europese filosofie samenhangt met onze cultuur als zodanig en de rol welke het christendom daarbinnen heeft gespeeld. Bovendien leer je wat het bijzondere karakter is van primaire filosofische teksten.

Omdat het hoofdzakelijk Duitse denkers betreft wordt naast het aanleren van deze filosofische leesvaardigheid ook het lezen van Duitse teksten geoefend. Daarbij is het tevens de bedoeling dat je ervaart dat er een nauwe relatie bestaat tussen filosofie en de uitdrukingsmogelijkheden van een bepaalde taal.

Je maakt kennis met invloedrijke sociologen en filosofen als Rousseau, Marx, Durkheim, Weber en Foucault en leert een aantal centrale begrippen kennen zoals individualisering, rationalisering, disciplineren en vervreemding.

Inhoud vak

Beginnend bij de Griekse filosofie wordt duidelijk gemaakt waar de huidige indeling van de filosofie in disciplines vandaan komt, wat de relatie is tussen logica (als methodebegrip), ethica en fysica en welke centrale plaats de metafysica in dat geheel inneemt.

Daarbij wordt tevens aandacht besteed aan de continuïteit, maar ook discontinuïteit in de ontwikkeling van de filosofie van de oudheid en

die van de nieuwe tijd - wat ten nauwste samenhangt met het fundamentele verschil in religie en cultuur. Deze uiteenzetting vormt de basis voor een methodisch begrip van de sociale en culturele wijsbegeerte binnen het geheel van de wijsbegeerte. Op die manier krijg je inzicht in de relatie tussen het cultureel bepaalde begrip van de mens en dat van de kosmos, dat omgekeerd weer zijn weerslag heeft op het filosofische begrip van de sociaal- culturele werkelijkheid.

Er wordt stilgestaan bij de mechanisering van het wereldbeeld in de zeventiende eeuw in relatie tot culturele ontwikkelingen in Noordwest-Europa. Van daaruit worden de grondmotieven van de Verlichting verhelderd. De problemen die in het denken van de Verlichting schuilgaan worden toegelicht en uitgewerkt aan de hand van teksten uit de syllabus, waarin vooral denkers uit de negentiende eeuw aan bod komen. Het college wordt afgesloten met Heideggers Frage nach der Technik dat in zijn geheel wordt gelezen en besproken.

Onderwijsvorm

Het college bestaat uit twee onderdelen:

(1) Je dient zelfstandig het overzichtswerk Paradoxen van Modernisering (Van der Loo en Van Reijen, Coutinho) te bestuderen. Daarin wordt het proces van modernisering beschreven zoals zich dat in het Westen vanaf de 17e eeuw voltrekt. Het boek wordt niet behandeld op college, maar studenten hebben wel de mogelijkheid daarover vragen te stellen.

(2) Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een syllabus met teksten van Schiller, Schelling, Hegel, Marx en Verbrugge waarin kritiek wordt ontwikkeld op de Verlichting. De studenten mogen vertalingen gebruiken bij de teksten, maar op college wordt uitgegaan van de teksten in hun oorspronkelijke taal.

Toetsvorm

Schriftelijk tentamen.

Literatuur

Paradoxen van Modernisering, Hans van der Loo en Willem van Reijen, (Coutinho).

Frage nach der Technik uit Technik und die Kehre, Heidegger (Neske).
Syllabus; Verlichting en Vervreemding.

Overige informatie

Voor dit college geldt een aanwezigheidsplicht van 80%.